СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
Управління Служби безпеки України в Запорізькій області
Слідчий відділ
вул. Олександрівська, 62, м. Запоріжжя, 69011, тел./факс (061) 225-26-98
www.ssu.gov.ua, e-mail: usbu_zap_sv@sbu.gov.ua Код ЄДРПОУ 20001556

_____ № _____ На № _____ від _____

ПОВІДОМЛЕННЯ
про підозру

місто Запоріжжя

04 листопада 2022 року

Начальник 1-го відділення слідчого відділу Управління СБ України в Запорізькій області майор юстиції Гріщенко Микита Олександрович, розглянувши матеріали кримінального провадження №22022080000001365 внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань 29.07.2022, та встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст. ст. 40, 42, 276, 277, 278 КПК України, -

ПОВІДОМИВ:

Меркулову Ольгу Борисівну, 26.02.1964 р.н., громадянку України, уроженку російської федерації, яка зареєстрована за адресою: Запорізька область, м. Мелітополь, б-р 30-річчя Перемоги, буд. 26, кв. 51, раніше не судиму, не є особою, щодо якої здійснюється особливий порядок кримінального провадження, раніше не судиму,

про те, що вона обґрунтовано підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 5 ст. 111-1 КК України – участь в організації та проведенні незаконних референдумів на тимчасово окупованій території, вчинене за попередньою змовою групою осіб.

Зміст підозри:

Громадянка України Меркулова Ольга Борисівна, в третій декаді вересня 2022 року (точна дата та час органом досудового розслідування не встановлена), вступила у змову із невстановленими особами з числа окупаційної адміністрації держави агресора - російської федерації (далі за текстом – рф), та в цей ж період часу з метою підтримання окупаційної влади, встановленої збройними формуваннями рф, достовірно усвідомлюючи та передбачаючи настання суспільно небезпечних наслідків, прийняла участь в організації та проведенні незаконного референдуму на тимчасово окупованій території м. Мелітополь Мелітопольського району Запорізької області, шляхом зайняття посади голови незаконно створеної дільничної виборчої комісії т. зв. «участковая избирательная комиссия №193 территориальной избирательной комиссии г. Мелитополь» із подальшим здійсненням організації та забезпечення діяльності цієї комісії, основним завданням якої є організаційне,

матеріально-технічне та інше забезпечення заходів до підготовки та проведення незаконного референдуму про входження Запорізької області до складу російської федерації.

Фактичні обставини кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 5 ст. 111-1 КК України, у вчиненні якого підозрюється Меркулова О.Б.

Згідно з Конституцією України, Україна є суверенною і незалежною державою. Суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканною. Перебування на території України підрозділів збройних сил інших держав з порушенням процедури, визначеної Конституцією та законами України, Гаазькими конвенціями 1907 року, IV Женевською конвенцією 1949 року, а також всупереч Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї 1994 року, Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і рф 1997 року та іншими міжнародно-правовими актами є окупацією частини території суверенної держави Україна та міжнародним протиправним діянням з усіма наслідками, передбаченими міжнародним правом.

Всупереч вказаним нормам міжнародного гуманітарного права президент рф володимир путін та інші невстановлені на цей час досудовим розслідуванням представники влади рф, діючи всупереч вимогам п.п. 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994, принципам Заключного акту Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01.08.1975 та вимогам ч. 4 ст. 2 Статуту ООН і Декларацій Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 09.12.1981 №36/103, від 16.12.1970 №2734 (XXV) від 21.12.1965 №2131 (XX), від 14.12.1974 №3314 (XXIX), спланували, підготували і розв'язали агресивну війну та воєнний конфлікт проти України, та віддали відповідні накази на вторгнення підрозділів ЗС рф на територію України з метою її незаконного збройного захоплення та подальшої військової окупації.

24.02.2022 Указом Президента України №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», у зв'язку з військовою агресією рф проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини 1 статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» постановлено введення в Україні воєнного стану із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року строком на 30 діб.

15.03.2022 Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» затверджено Указ Президента України від 14.03.2022 №133/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», яким передбачено його продовження з 05 години 30 хвилин 26.03.2022 строком на 30 діб.

21.04.2022 Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» затверджено Указ Президента України від 18.04.2022 №259/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», яким передбачено його продовження з 05 години 30 хвилин 25.04.2022 строком на 30 діб.

22.05.2022 Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» затверджено Указ Президента України від 17.05.2022 року №341/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», яким продовжено строк дії воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилин 25 травня 2022 року строком на 90 діб.

15.08.2022 Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» затверджено Указ Президента України від 12.08.2022 року №573/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», яким продовжено строк дії воєнного стану в України строком на 90 діб, який наразі діє.

Так, 24.02.2022, на виконання вищевказаних наказів військово-політичного керівництва рф, військовослужбовці ЗС рф, шляхом збройної агресії із застосуванням зброї, військової техніки та артилерії, з нанесенням ракетних та авіаційно-бомбових ударів по військовій та цивільній інфраструктурі, незаконно вторглись на територію України через державні кордони України в Донецькій, Запорізькій, Житомирській, Київській, Луганській, Сумській, Харківській, Херсонській та Чернігівській областях, та здійснили збройний напад на державні органи влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, військові частини, інші об'єкти військової та цивільної інфраструктури, які мають важливе народногосподарське та оборонне значення, після чого здійснили військову окупацію частини території України.

Відповідно до положень ч.1 ст.1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014 (в редакції від 07.05.2022, далі за текстом - Закон №1207-VII), тимчасово окупована російською федерацією територія України (далі - тимчасово окупована територія) є невід'ємною частиною території України, на яку поширюється дія Конституції та законів України, а також міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Тимчасова окупація російською федерацією територій України, визначених частиною першою статті 3 цього Закону, незалежно від її тривалості, є незаконною і не створює для російської федерації жодних територіальних прав.

За державою Україна, територіальними громадами сіл, селищ, міст, розташованих на тимчасово окупованій території, органами державної влади, органами місцевого самоврядування та іншими суб'єктами публічного права зберігається право власності, інші речові права на майно, у тому числі на нерухоме майно, включаючи земельні ділянки, що знаходиться на тимчасово окупованій території.

Тимчасово окупованою територією, відповідно до п. 7 ч. 1 ст. 1-1 Закону №1207-VII, є частини території України, в межах яких збройні формування російської федерації та окупаційна адміністрація російської федерації встановили та здійснюють фактичний контроль або в межах яких збройні формування російської федерації встановили та здійснюють загальний контроль з метою встановлення окупаційної адміністрації російської федерації.

Відтак, Наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України № 75 від 25.04.2022 «Про затвердження Переліку територіальних громад, що розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні) станом на 25 квітня 2022 року» (в редакції наказу Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих

територій України від 13.09.2022 року №206), Мелітопольський район у складі 16 територіальних громад, Бердянський район у складі 8 територіальних громад, Василівський район у складі 11 територіальних громад та значна частина Пологівського району внесені до вказаного переліку територіальних громад, які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні).

Після окупації зазначених територій Запорізької області, представниками збройних формувань російської федерації фактично було узурповано всі владні повноваження на тимчасово окупованій ними території області шляхом збройного захоплення адміністративних будівель органів державної влади та місцевого самоврядування, встановлення інституту військових комендатур, запровадження тотального контролю та жорсткого управління у всіх сферах життєдіяльності місцевих громад, фактичної ліквідації приватної власності, свободи слова, пересування та волевиявлення, а також шляхом повсякденного залякування населення, застосування фізичного і психологічного впливу до окремих категорій суспільства та верств населення, в тому числі шляхом незаконного позбавлення волі діючих представників органів державної влади України та місцевого самоврядування, правоохоронців, активістів, волонтерів та їх членів сім'ї і близьких родичів.

Нормативно правовим актом, який регламентує питання проведення всеукраїнського референдуму є Закон України «Про всеукраїнський референдум», прийнятий 26.01.2021. Так, частиною 2 статті 15 вказаного Закону передбачено, що Всеукраїнський референдум щодо зміни території України призначається Верховною Радою України відповідно до Конституції України. Крім того, в частині 1 статті 20 вказаного Закону зазначено, що у разі введення воєнного чи надзвичайного стану в Україні або окремих її місцевостях призначення (проголошення) та проведення всеукраїнського референдуму забороняється.

Так, у невстановлений досудовим розслідуванням час, але не пізніше ніж 05.05.2022, представниками збройних формувань російської федерації всупереч законного порядку установленого Конституцією України, Законами України «Про місцеві державні адміністрації», «Про місцеве самоврядування в Україні» та іншими діючими нормативно-правовими актами, цілеспрямовано було створено окупаційну адміністрацію російської федерації - «Военно-гражданская администрация Запорожской области», яку очолив Балицький Є.В. з метою подальшого утримання адміністративно-політичного контролю на захопленій військовим шляхом та тимчасово окупованій території Запорізької області, а також реалізації узурпованих владних повноважень.

При цьому, положеннями п. 6 ч. 1 ст. 1-1 Закону №1207-VII визначено, що окупаційна адміністрація рф - це сукупність державних органів і структур російської федерації, функціонально відповідальних за управління тимчасово окупованими територіями та підконтрольних російській федерації самопроголошених органів, які узурпували виконання владних повноважень на тимчасово окупованих територіях та які виконували чи виконують властиві органам державної влади чи органам місцевого самоврядування функції на тимчасово окупованій території України, в тому числі органи, організації, підприємства та установи, включаючи правоохоронні та судові органи, нотаріусів та суб'єктів адміністративних послуг.

В той же час, 26.07.2022 указом голови військово-цивільної адміністрації Запорізької області Балицьким Є.В. №165-р створено незаконний орган влади «виборчу комісію Запорізької області».

Далі, Балицький Є.В. знаходячись у палаці культури «ім. Т.Г. Шевченко», розташованому за адресою: Запорізька область, м. Мелітополь, пл. Перемоги, 4, діючи умисно, використовуючи свої організаційно-розпорядчі владні повноваження голови окупаційної адміністрації держави-агресора, організував та провів збори мешканців громади із залученням численних представників російських та місцевих окупаційних ЗМІ, на якому у штучно створеній урочистій обстановці, з використанням російської державної символіки, створюючи враження у присутніх осіб щодо їх певної причетності до цієї нібито значущої події, маніпулюючи таким чином їх дійсним сприйняттям подій та їх наслідків, підписав розпорядження «Про підготовку організації проведення референдуму виборною комісією Запорізької області» №195-р від 08.08.2022, відповідно до якого доручив створеній виборчій комісії попрацювати та надати до військово-цивільної адміністрації Запорізької області пропозиції з організаційного, матеріально-технічного ті іншого забезпечення заходів до підготовки до проведення референдуму про входження Запорізької області до складу рф.

Крім того, 20.09.2022 Балицький Є.В., будучи головою військово-цивільної адміністрації Запорізької області, діючи умисно, перебуваючи у м. Мелітополь Запорізької області, усвідомлюючи протиправність своїх дій та бажаючи настання негативних наслідків, використовуючи надані йому владні повноваження, видав указ №356-у, відповідно до якого, зокрема:

1) призначив референдум Запорізької області про вихід Запорізької області із складу України та про входження Запорізької області до складу рф на правах суб'єкта рф;

2) виніс питання на референдум щодо голосування за вихід Запорізької області із складу України, утворення Запорізької області самостійної держави та входження її до складу рф на правах суб'єкта рф, а саме: «Ви за вихід Запорізької області зі складу України, утворення Запорізькою областю самостійної держави і входження її до складу російської федерації на правах суб'єкта російської федерації?, відповідь: «так» або «ні»»;

3) затвердив положення про референдум Запорізької області про вихід Запорізької області із складу України та про входження Запорізької області до складу рф на правах суб'єкта рф;

4) в цілях забезпечення умов для реалізації прав на участь у референдумі, а також безпеки для учасників референдуму, членів комісій референдуму, наглядачів, представників засобів масової інформації визначив дні голосування на референдумі - 23 вересня – 27 вересня 2022 року.

У третій декаді вересня 2022 року громадянка України Меркулова О.Б., діючи умисно, усвідомлюючи протиправність своїх намірів та бажаючи настання суспільно-небезпечних наслідків, з метою реалізації свого злочинного плану, направленого на підтримку діяльності представників держави-агресора та окупаційної адміністрації рф щодо зміни меж території та державного кордону України всупереч установленого Конституцією України порядку, вступила у злочинну змову із т.зв. головою військово-цивільної адміністрації Запорізької області держави агресора – Балицьким Є.В., головою т.зв. «виборчої комісії Запорізької області» держави агресора –Катющенко Г.А., головою т.зв. військово-цивільної адміністрації м. Мелітополь держави агресора – Данільченко Г.В., а також іншими невстановленими на даний час особами щодо організації та проведення незаконного референдуму про входження Запорізької області до складу російської федерації.

Після чого, Меркулова О.Б., діючи за попередньою змовою із Балицьким Є.В., Данільченко Г.В. та Катющенко Г.А., а також іншими невстановленими особами із числа представників виборчої комісії в м. Мелітополь Запорізької області, будучи проросійськи налаштованою особою, діючи умисно, у третій декаді вересня 2022 року, на виконання загального злочинного плану, із відома Балицького Є.В. та на виконання його указу №165-р від 26.07.2022, з метою його реалізації, добровільно зайняла посаду голови т.зв. «участковой избирательной комиссии №193 территориальной избирательной комиссии г. Мелитополь», що знаходиться за адресою: м. Мелітополь, вул. Ломоносова, б. 199, та в подальшому перебуваючи в м. Мелітополь Запорізької області, яке з 26.02.2022 по теперішній час є тимчасово окупованою рф територією України, діючи умисно, за попередньою змовою із невстановленими особами з числа т.зв. «участковой избирательной комиссии №193 территориальной избирательной комиссии г. Мелитополь», бажаючи проявити себе перед представниками держави-агресора та окупаційної адміністрації рф, безпосередньо очолила «участковую избирательную комиссию №193 территориальной избирательной комиссии г. Мелитополь» та розпочала здійснювати організаційні заходи, направлені на проведення на тимчасово окупованій території, а саме в м. Мелітополь Запорізької області, незаконного референдуму про входження Запорізької області до складу рф, з метою незаконної зміни меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Так, Меркулова О.Б., діючи умисно, за попередньою змовою із невстановленими особами з числа окупаційної адміністрації та з числа т.зв. «участковой избирательной комиссии №193 территориальной избирательной комиссии г. Мелитополь», протягом третьої декади вересня 2022 року, на виконання вказаного розпорядження Балицького Є.В. та з метою реалізації спільного з ним злочинного наміру, направленого на організацію та проведення абсолютно незаконного референдуму, за підтримки збройних формувань рф та представників держави-агресора провела комплекс необхідних заходів для підготовки та організації проведення вказаного референдуму, а саме:

- забезпечила інформування мешканців громади, як можливих учасників референдуму, про підготовку та проведення референдуму;
- склала попередні списки учасників референдуму;
- забезпечувала підготовку та проведення референдуму, тощо.

Так, 23.09.2022 на тимчасово окупованій території Запорізької області, в тому числі і в м. Мелітополь Запорізької області, на виконання зазначених вище розпоряджень Балицького Є.В., під керівництвом т.з. голови «участковой избирательной комиссии №193 территориальной избирательной комиссии г. Мелитополь» Меркулової О.Б., за безпосередньої участі інших невстановлених осіб з числа т.зв. «избирательной комиссии г. Мелитополь», фактично розпочалося проведення референдуму про вихід Запорізької області зі складу України та її входження до складу рф, з метою подальшої зміни меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Того ж дня, 23.09.2022 Меркулова О.Б., виконуючи обов'язки голови т.зв. «участковой избирательной комиссии №193 территориальной избирательной комиссии г. Мелитополь», діючи умисно, всупереч передбаченого законом України про «Про всеукраїнський референдум» порядку, прийняла участь в організації та проведенні незаконного референдуму на тимчасово окупованій території

Запорізької області шляхом забезпечення діяльності дільничної виборчої комісії на окупованій території м. Мелітополь Запорізької області щодо проведення незаконного референдуму про вихід Запорізької області із складу України та входження її в склад рф.

Крім того, з метою забезпечення організаційних заходів щодо проведення незаконного референдуму на тимчасово окупованій території, створення інформаційної підтримки прийнятого раніше Балицьким Є.В. рішення щодо такого, а також для привернення уваги місцевого населення та суспільного резонансу, діючи умисно, за попередньою змовою із невстановленими особами з числа окупаційної адміністрації, т.зв. «участковой избирательной комиссии №193 территориальной избирательной комиссии г. Мелитополь», та представниками пропагандистських засобів масової інформації, Меркулова О.Б., взяла участь у зйомці ролику, з якого вбачається, що представник т.зв. «Военно-гражданской администрации Запорожской области» Рогов Владимир Валерьевич взяв участь у проведенні референдуму та проголосував за вихід території Запорізької області зі складу України та приєднання до складу російської федерації, а Меркулова О.Б., будучи головою т.зв. «участковой избирательной комиссии №193 территориальной избирательной комиссии г. Мелитополь», прийняла цей бюлетень з метою подальшого долучення до офіційних документів – результатів такого референдуму. В подальшому вказане відео оприлюднено 25.09.2022 у телеграм каналі «Владимир Рогов» за посиланням «https://t.me/vrogov/5179».

Так, в період з 23.09.2022 по 27.09.2022 представниками окупаційних адміністрацій держави агресора на тимчасово окупованій території Запорізької області організовано та фактично проведено незаконний референдум про входження Запорізької області до складу російської федерації, в організації та проведенні якого на тимчасово окупованій території м. Мелітополь Запорізької області взяла участь Меркулова О.Б. як голова т.зв. «участковой избирательной комиссии №193 территориальной избирательной комиссии г. Мелитополь».

Таким чином, Меркулова Ольга Борисівна, обґрунтовано підозрюється в участі в організації та проведенні незаконного референдуму на тимчасово окупованій території, вчинене за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 5 ст. 111-1 КК України.

Начальник 1-го відділення слідчого відділу
Управління СБ України в Запорізькій області
майор юстиції **Микита ГРІЩЕНКО**

П О Г О Д Ж Е Н О
Прокурор, який здійснює процесуальне керівництво у кримінальному провадженні - прокурор Запорізької обласної прокуратури **Олександр БРУСНЯК**

«04» листопада 2022 року